

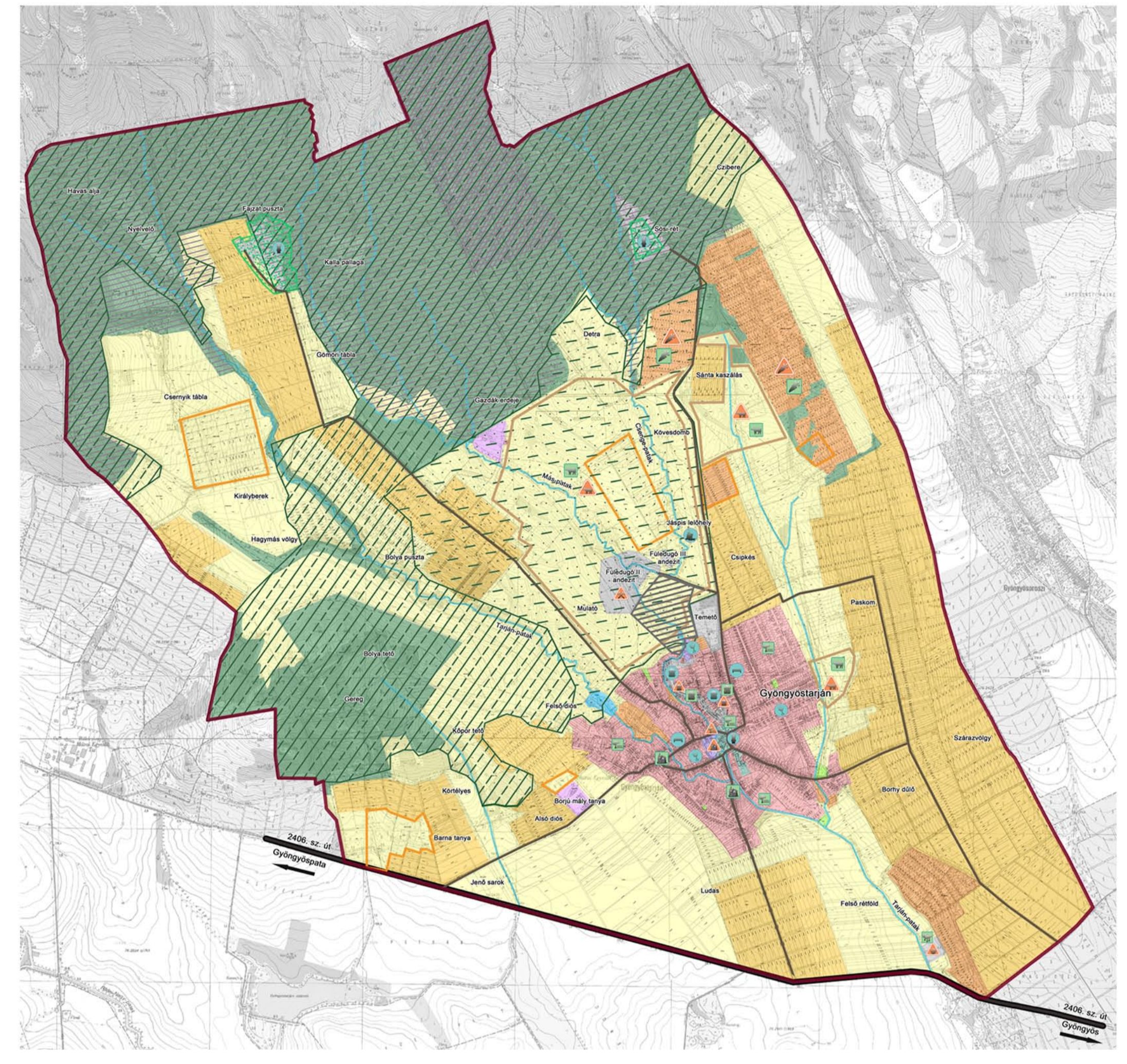
BORÁSZATI BEMUTATÓ TÚRAÚTVONAL KIALAKÍTÁSA A TÖRTÉNELMI MÁTRAI BORVIDÉKEN

CONSTRUCTION OF A PRESENTATIONAL WINE HIKING TRAIL IN THE HISTORICAL WINE REGION OF MÁTRA

Diplomamunkám során a történelmi Mátrai borvidék turisztikai, kiemelten borturisztikai fejlesztési lehetőségeivel foglalkoztam, melyet a borturizmus és az ökoturizmus ötvözésével szerettem volna elérni. A javaslataim megalapozására elsőként megvizsgáltam a hazai borok helyzetét, melyek a borturizmus legelterjedtebb, de itthon mégsem működő formái, illetve a túraútvonalak és tanösvények általam használt értelmezését fogalmaztam meg. Ezt követően a történelmi Mátrai borvidéket alkotó 27 település, illetve kiemelten Gyöngyöstarján, természeti-, táji adottságait, a turizmus helyzetét és a fennálló tájhasználati konfliktusokat és problémákat vizsgáltam. A vizsgálatot követően egy térségi jelentőségű túraútvonalat jelöltem ki, ami az érintett települések látványosságait, pincéit, és a települési szinten javasolt mintautlévényeket és tanösvényeket köti össze, mellyel a borvidéken egy új vonzástervező létesül. A túraút kialakításán felül további, a borturizmus fejlesztését elősegítő javaslatokat tettem (borkapu kialakítása, borút hatékony működtetése, rendezvények, marketing tevékenység). Települési szinten pedig az előbb említett tanösvények kialakításának módjára tettem javaslatot, amik önállóan is a települések turisztikai fejlesztésének alapját képezhetik. A tanösvények esetében kitértem a nyomvonal és az állomások kijelölésére, az egyes állomások információ tartalmára, a telepítésre javasolt szőlőfajtákra, illetve a tanösvény berendezési tárgyainak arculatára. Diplomamunkám felhasználható mind térségi, mind pedig települési léptékű fejlesztések alapjául.

In my master thesis I was focusing on opportunities for development of tourism, especially of wine tourism in the historical wine region of Mátra, what I wanted to achieve with the combination of the eco-tourism and the wine tourism. As a foundation for my proposals I examined the domestic aspects of the wine routes, which are the most common ones, but unfortunately they are not working forms of the wine tourism in Hungary. In my own interpretation I also invented hiking trails and natural trails (educational path). After this I examined the natural and the landscape structure, the situation of the tourism and the existing conflicts and problems of land use in the 27 settlements of the historical wine region of Mátra, and especially the ones in Gyöngyöstarján. After the examination, I marked a regional hiking trail, which connects the attractions, the cellars and the model plantations and natural trails of the proposed local scale in the affected settlements. Beside the hiking trail I made proposals to develop wine tourism, e.g. more efficient work of the existing wine routes, marketing activities and festivals. On the local scale, I made a proposal for a natural trail, where I marked the tracking, the designation of the educational stations, the content of each station's information, the suggested species of the plantation and the image of the installations of the trail. My master thesis can be used as a basis of both regional and local scale developments.

TELEPÜLÉSI SZINT/LOCAL SCALE

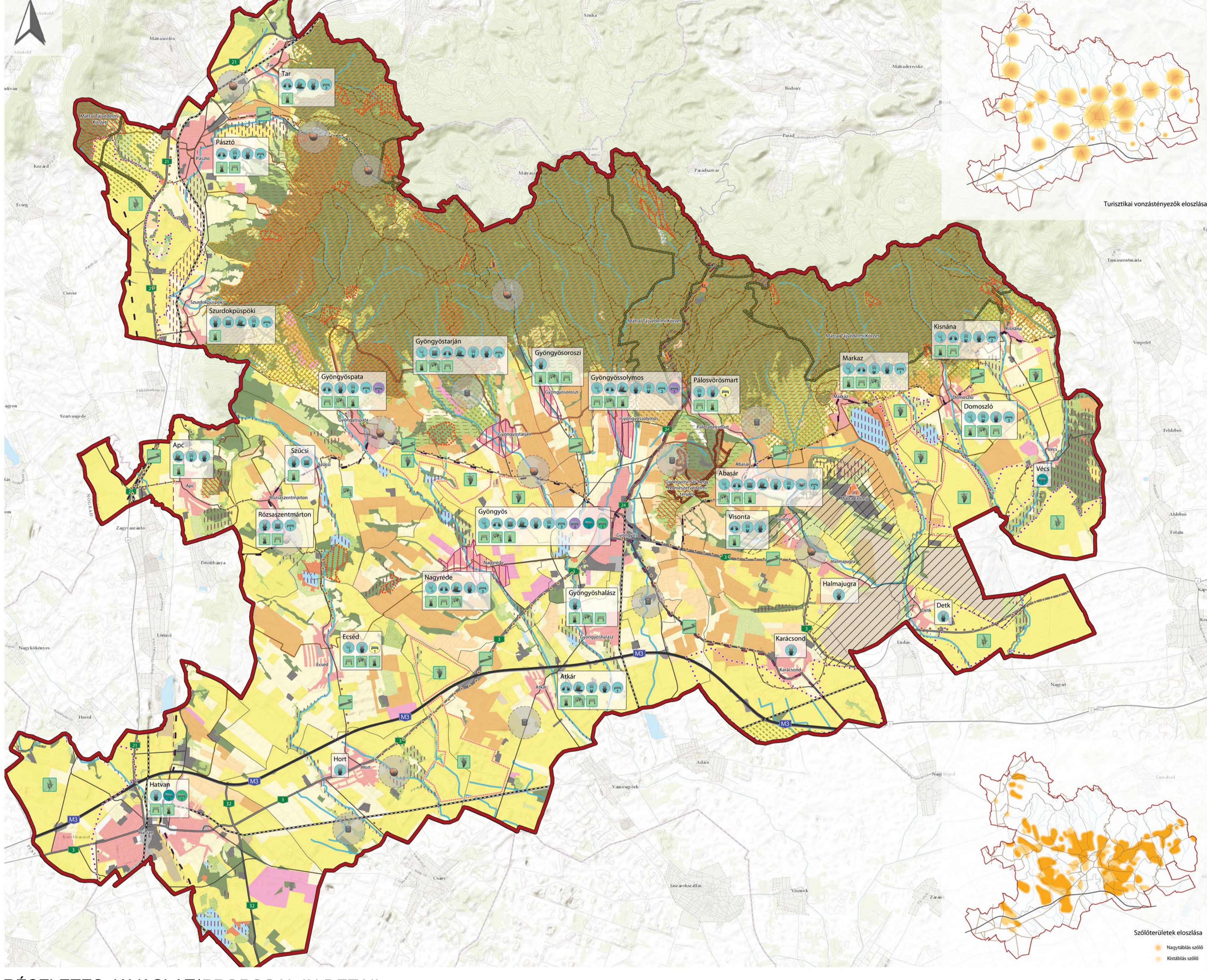

- Jelmagyarázat**
- Területhasználat**
- Településközponti vegyes terület
 - Falusias lakóterület
 - Gazdasági, kereskedelmi-szolgáltató terület
 - Különleges terület
 - Mezőgazdasági terület - Szántóföld
 - Mezőgazdasági terület - Szőlő
 - Kertes mezőgazdasági terület
 - Zöldterület
 - Erdőterület
 - Vízfelület
 - Vízfolyás
 - Szépült terület határa
 - Burkoló út
 - Összekötő út
- Védettségek**
- Natura 2000
 - SPA
 - SCI
 - Nemzeti Ökológiai Hálózat
 - Magterület
 - Pufferterület
 - Védett természeti terület
 - Helyi jelentőségű védett természeti terület
- Konfliktusok és problémák**
- Működő bánya
 - Zöldterület hiánya
 - Hagyományos településképet zavaró épület
 - Leromlott állapotú pincesor
 - Rendezetlen volt zártkert
 - Szennyvíztisztító telep
 - Parlag terület
 - Parlag terület határa
 - Volt szőlőterület
- Javaslatok**
- Parlag terület művelés alá vonása
 - Zöldterület kialakítása
 - Hagyományos településképet megőrzése
 - Pincesor állapotának javítása
 - Volt zártkert rendezése
 - Borászati bemutató tanösvény
- Turisztikai adottságok**
- Látogatható pincészet
 - Pincesor
 - Természeti érték
 - Kulturális érték
 - Szálláshely

FÉNYKÉPEK/PHOTOS

TÉRSÉGI SZINT/REGIONAL SCALE

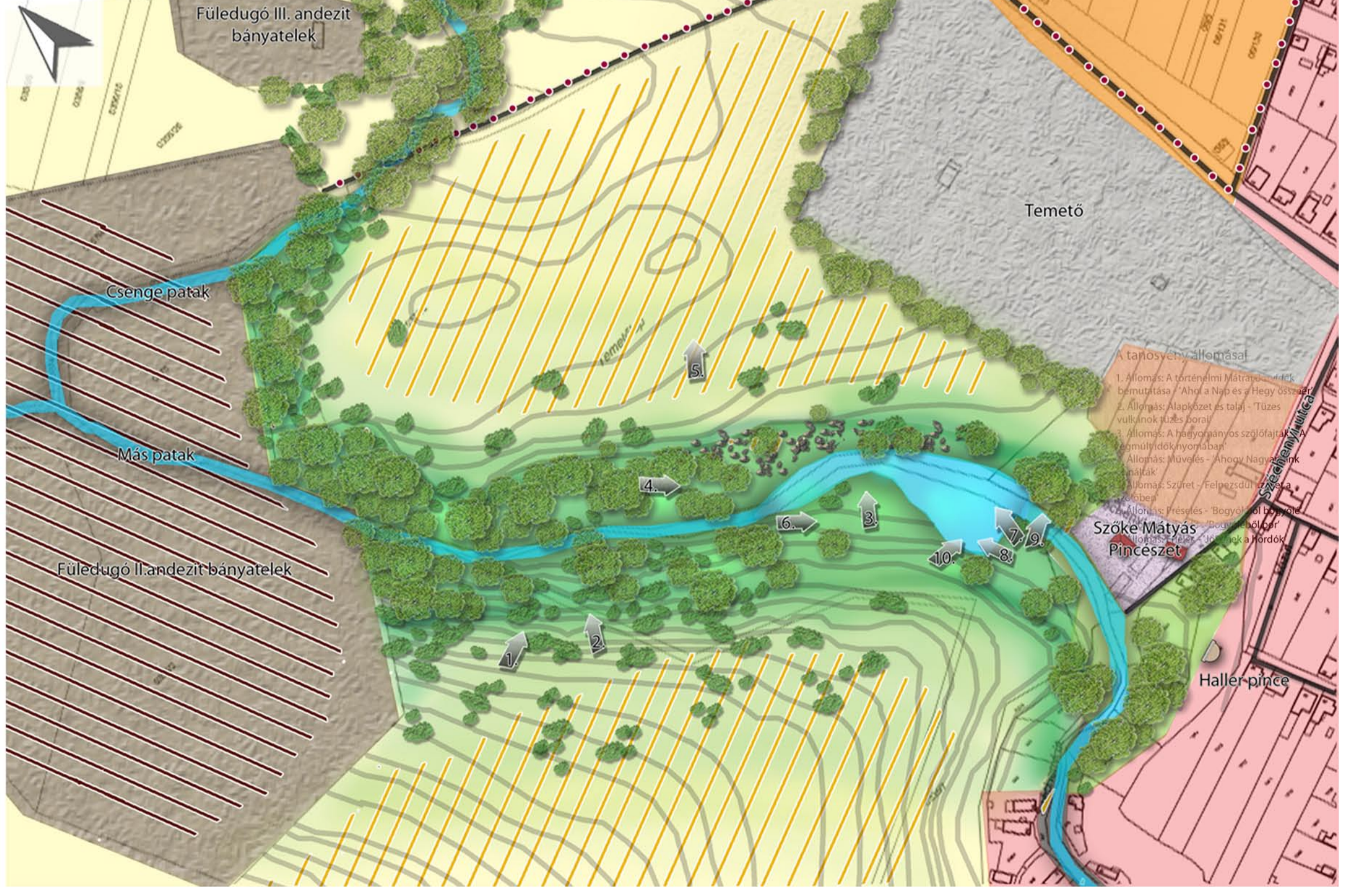

- Jelmagyarázat**
- Területhasználat**
- Lakóterület
 - Üdülő- és szabadidős terület
 - Kistáblás szántóföld
 - Nagytablás szőlő
 - Kistáblás szőlő
 - Gyümölcsös
 - Gyep
 - Rét, legelő
 - Cserjés
 - Erdőterület-Lombhullató erdő
 - Erdőterület-Tülevelű erdő
 - Vízfelület
 - Különleges terület
 - Ipari-, kereskedelmi-, szolgáltató terület
 - Ipari hulladéklerakó
 - Külszíni bánya
 - Tervezési terület határa
 - Autópálya
 - I. és II. rendű országos főút
 - Összekötő és bekötő út
 - Vasút
 - Turistaút
 - Tervezett országos jelentőségű kerékpárút
 - Tervezett térségi jelentőségű kerékpárút
 - Vízfolyás
- Védettségek**
- Országos jelentőségű természetvédelmi terület
 - Tájvédelmi Körzet határa
 - Nemzeti Ökológiai Hálózat
 - Magterület
 - Puffer terület
 - Ökológiai folyosó
 - Natura 2000
 - SPA
 - SCI
- Konfliktusok és problémák**
- Zsáklalu
 - Tájidegen növényzet
 - Ipari és bányászati tevékenység
 - Környezetszennyező létesítmény 1000 méteres pufferövezete
 - Rossz minőségű útburkolat
 - Intenzív mezőgazdasági tevékenység
 - Szennyvíztisztító telep
 - Rekultivált inert, települési hulladéklerakó
 - Mátra Erőmű
- Javaslatok**
- Borászati bemutató túraútvonal nyomvonala
 - Szőlőtelepítés
 - Extenzív művelés - 200. évi CXII. törvény alapján
 - Útburkolat javítása
 - Szálláshelyek bővítése
 - Mintautlévények kialakítása
 - Borkapu
 - Fafajcsere
 - Turisztikai információs rendszer kialakítása
- Turisztikai adottságok**
- Látogatható borászat
 - Borturizmussal kapcsolatos rendezvény
 - Értékes pincesor
 - Természeti érték
 - Kulturális érték
 - Ökoturizmus
 - Szálláshelyek
 - Vendégház
 - Panzió
 - Apartment
 - Hotel
 - Magán szállás

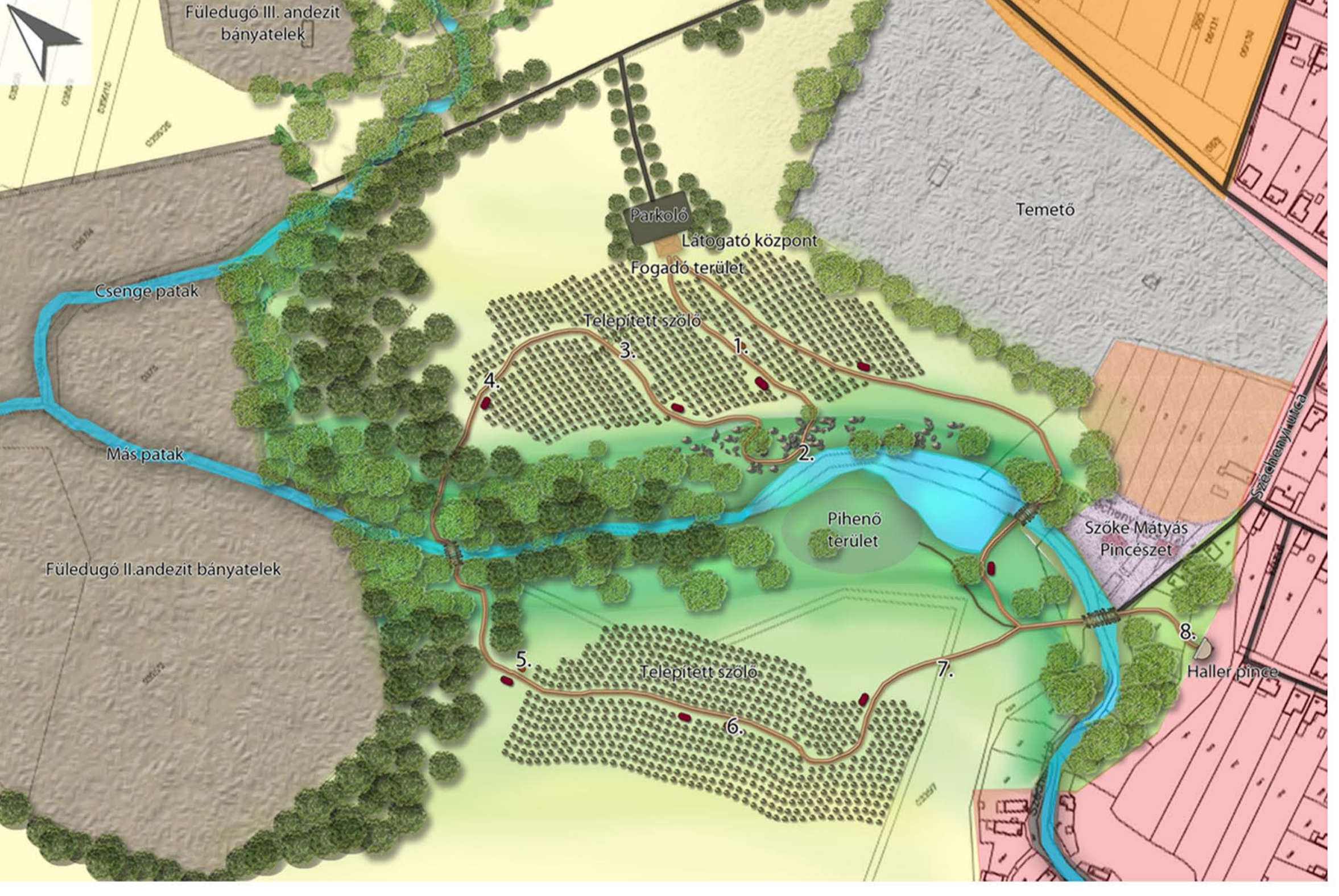
INSPIRÁCIÓK/INSPIRATIONS

RÉSZLETES JAVASLAT/PROPOSAL IN DETAIL

- Jelmagyarázat**
- Lakóterület
 - Kertes mezőgazdasági terület
 - Parlag terület
 - Szőlőterület
 - Pincészet
 - Bányaterület
 - Temető
 - Telepített csemeszőlő ültetvény
 - Vízfelület
 - Meglévő növényzet
 - Új fásítás
- A tanösvény állomásai**
1. Állomás: A történelmi Mátrai Borvidék bemutatása - 'Ahol a Nap és a Hegy összeér'
 2. Állomás: Alapkőzet - 'Ahol a talaj - 'Tüzes vulkánok tüzes bora'
 3. Állomás: A hagyományos szőlőfajták - 'A régmúlt idők nyomában'
 4. Állomás: Művelés - 'Ahol Nagyapánk csinálták'
 5. Állomás: Szüret - 'Felpezsdül az élet a szőlőben'
 6. Állomás: Préselés - 'Bogyókból bogoly'
 7. Állomás: Erjedés - 'Bogyóleiből bor'
 8. Állomás: Érlelés - 'Jöjjenek a hordók'
- Jelmagyarázat**
- Esőbeálló
 - Információs tábla
 - Híd
 - Épület
 - Haller pince kijárata
 - Előbukkanó alapkőzet
 - Tanösvény
 - Köztűt
 - Bányászati tevékenység
 - Cserjesző sziklagyep
 - Teherforgalom

FÉNYKÉPEK/PHOTOS

Megyeri Zsófia Klára
megyeri.zsofia@gmail.com

TÁJVÉDELMI ÉS TÁJREHABILITÁCIÓS TANSZÉK

KONZULENS: MÓDOSNÉ BUGYI ILDIKÓ

BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM TÁJÉPÍTÉSZETI KAR

